

Yeni bir dedikodu

İktisat Vekili Şakir Bey ve bir şeker işi!

Şakir ve şeker tüccarı Hayri Beyler mahkemeye müracaat ediyorlar

Akşam refiklerimizden biri, «İktisat Vekili Şakir B. ve ortağı nasıl zengin oldular?» serlevhasile yazdığı bir bentte, Şakir B. in şeker inhisarında idare meclisi reisi iken hariçten alınacak şekerleri satın almağa Hayri B. i memur ettiğini, o gündenberi şeker işinde Şakir B. in daima Hayri B. le müşterek hareket eylediğini, bir mütekaait mü-lâzım olan Hayri B. in bu sayede az zamanda çok zengin olduğunu, Büyüka'da bir köşk alarak Şakir B. ailesinin emrine verdiğini, ayrıca bir kaç hayvanı da yaptırdığı ahıra çektirerek gene Şakir B. in evi emrine tahsis ettiğini, muma-ileyhin Nişantaşı'nda eski bir Sultan sarayını satın alıp yıktırdığını ve yerine muazzam bir apartıman yaptıрмаğa başladığını yazmıştır. Refikimiz, Hayri B. in bu serveti, şeker inhisarının rakipsiz bir komisyonculuğuna ilâveten Alpulu şeker şirketine 1000 lira aylıkla müdür tayin edilmesi ve mümessili bulunduğu Lanz şirketi traktörlerini köylüye avans verdirmemek tehdidile satmanın kolayını bulmak suretile temin ettiğini ilâve ediyor.

Hayri B. cevap veriyor

Biz bu neşriyat üzerine Hayri B. e müracaat ettik. Hayri B. demiştir ki:

«— Son Pasta'daki neşriyatı takip ettim. Buna göre, yerli şeker fabrikalarını yaşatmak için halkın cebinden okka başına otuz kuruşa yakın bir para çıkıyormuş. Halbuki şeker fabrikaları, yalnız gümrük himayesinden müstefit olmakta olup yeni çıkan bir kanun ile de bu seneden itibaren her sene bir kuruş arttırılmak üzere kiloda dört kuruş istihlâk resmine tabi tutulmuştur. Alpulu şeker fabrikası beş yaşındadır. Tenvizi ettiği temettü senevî vasatî yüzde (7) dir. Binaenaleyh halkın kesesinden alınmış ve eşhası hususiyenin cebine yerleştirilmiş bir şey yoktur. Fabrika sahipleri ben ve Şakir B. ve diğer arkadaşlarımız imiş. Halbuki sermayenin nısfından fazlası İş Bankasıdır. Mühim bir kısım da Ziraat Bankasına aittir. Binaenaleyh fabrika, eşhası hususiyenin değildir. Şeker fabrikalarını himaye için hükûmetçe teşkili tekarrür eden limited şirkete de Alpulu şeker şirketi gire-

İktisat Vekili Şakir B.

miyecektir. İnhisar idaresinin beni mubayaaya memur ettiği haberleri külliyyen hilâfı hakikattir. Şakir B. i altı senedir tanıyorum. Ada'daki evimi ise 12 sene evvel satın aldım. ve Şakir B. in ikametine de tahsis etmiş değilim. Nişantaşın'daki sarayı ise maksadı ticaretle aldım. Yıktırdım, arsasını parça parça satmaktayım.

Traktör mes'elesine gelince: Şeker şirketi ile alâkası olan hiç bir çiftçiye bir tane bile Lanz teraktörü satılmış değildir. Hak ve hakikat pek yakında Cumhuriyetin adil mahkemeleri huzurunda tezahür edecektir.»

Şakir B. de dava açacak

Ankara 23 (Telefonla)— İktisat Vekâletince çiftçilere tavsiye edilecek olan teraktörlerin tecrübesi devam ediyor. Bu tecrübeler üç hafta kadar daha sürecektir. Tecrübeleri tetkik için sabık İktisat Vekili Rahmi Beyin riyasetindeki jüri heyeti faaliyetine devam ediyor. Binaenaleyh henüz züraaa hiç bir teraktör tavsiye edilmemiştir. Bu teraktörlerin satıldığı hakkındaki neşriyat ta bittabi doğru değildir.

İktisat Vekili Şakir B. in İsmet Pş. Hz. lerile görüştüktan sonra, hakkındaki neşriyata cevap vermesi muhtemeldir. Vekil B. in ayrıca ikamei dava etmesi ihtimalinden de bahsedilmektedir.

Alpulu şeker fabrikasının büyük bir kârla yeni teşekkül edecek olan limited şirkete devredileceği hakkındaki neşriyata gelince; bu husustaki Vekâletin tavsiyesini fabrika reddetmiştir. Binaenaleyh fabrika müstakil bir müessese halinde kalacaktır.»